



Folketinget
lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 3056

Valgklage fra Marie Louise Sørensen i forbindelse med folkeafstemningen den 1. juni 2022

Doknr.
526057

Dato
14-06-2022

Fra Marie Louise Sørensen, Stenlille, har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 2. juni 2022, hvori Marie Louise Sørensen har klaget over, at hun på baggrund af Sorø Kommunes fejlregistrering af hendes værgemål i Det Centrale Personregister (CPR) ikke blev optaget på valglisten til folkeafstemningen den 1. juni 2022.

Marie Louise Sørensen har i klagen oplyst følgende:

”Jeg klager en såkaldt valgretsklage, fordi jeg blev frataget min ret til at stemme ved valget om afskaffelse af forsvarsforbeholdet d. 1. juni 2022. Sagen er meget kort fortalt den, at jeg blev umyndiggjort ved en fejl i cpr. registret. Jeg undrede mig, da jeg ikke modtog mit valgkort, og jeg skrev derfor til statsministeriet, som videre sendte min skrivelse til indenrigsministeriet, som så ringede til mig og fortalte, at jeg ikke kunne stemme, da jeg var umyndiggjort. Umyndiggjort, hmm....., det kunne jeg ikke rigtig genkende, så jeg tog kontakt til Næstved ret, som skulle være dem, som ved dom skulle have umyndiggjort mig. De kunne fortælle, at det var jeg naturligvis ikke, hvorefter jeg så igen ringer til indenrigsministeriet og fortæller, at det er en fejl, og vi finder sammen ud af at min kommune har umyndiggjort mig i cpr. registret ved en fejl. Dette finder sted på selve valgdagen, og jeg kan derfor ikke stemme. Jeg ville stemme ja til at afskaffe forsvarsforbeholdet, og jeg er meget politisk engageret, og det er vigtigt for mig at stemme. Det viser sig, at jeg har været umyndiggjort siden 2019, og havde jeg ikke selv handlet så resolut og indenrigsministeriet været så effektivt, var min stemme ikke blevet hørt. I et demokrati er det en ekstrem alvorlig sag at fratage folk deres stemmeret og derfor klager jeg.”

Sorø Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 2. juni 2022 oplyst følgende:

”Jeg bliver kontaktet af Gitte Højsgaard, faglig teamleder i Kultur, Vækst og Demokrati, på valgdagen, som oplyser, at der er en hastesag fra Indenrigsministeriet. Undertegnede kontakter straks Mette Dahl Pedersen fra Indenrigsministeriet.



Det viser sig, at det er korrekt, at det er registreret i cpr., at Marie-Louise Sørensen er frataget den retlige handleevne og er under værgemål. Dette er indberettet til cpr. d. 11.07.2019 af en medarbejder i Sorø Kommune.

Vi retter straks henvendelse til Retten i Næstved, da det i sin tid, er dem, der har fremsendt værgebeskikkelsen. Jeg taler med Gitte Lene Pedersen ved Retten i Næstved som undersøger sagen straks, og hun bekræfter telefonisk, at der er tale om et delvist økonomisk værgemål.

Derefter sletter jeg straks værgemålet i cpr. registret og optager Marie-Louise Sørensen på valglisten på hendes respektive valgsted.

Herefter kontakter jeg igen Indenrigsministeriet, og gør dem opmærksom på, at det var en fejl fra kommunens side, og at Marie-Louise ikke er under værgemål og ej heller er frataget den retlige handleevne.

Der modtages ligeledes dokumentation fra Marie-Louises advokat, som bekræfter, at hun ikke er frataget den retlige handleevne.

Jeg kontakter Peder Madsen, valgleder, på valgstedet i Stenlille. Han kontakter Marie-Louise pr. telefon, da hun er usikker på, hvordan hun skal forholde sig, når hun ankommer til valgstedet. Alt dette bliver ordnet på under 1 time.

Det er selvfølgelig en meget alvorlig og dybt beklagelig fejl. Jeg har aftalt med Gitte Lene Pedersen fra Retten i Næstved, at vi skal tale sammen i den nærmeste fremtid i forhold til, hvilke oplysninger kommunen skal bruge i forbindelse med værgemålssager, så der for fremtiden ikke opstår lignende situationer/misforståelser.”

Indenrigs- og Boligministeriet har ved telefonsamtale den 9. juni 2022 fået bekræftet af Marie Louise Sørensen, at hun afgav sin stemme på afstemningsdagen. Marie Louise Sørensen har i anledning af telefonsamtalen ved vedhæftede e-mail af samme dato oplyst følgende:

”Du ringede vedrørende, at jeg trods alt nåede at stemme. Det er ikke godt nok for mig. Jeg blev af Sorø kommune umyndiggjort i 2019, og har således været umyndiggjort i tre år. Tre år! Kun pga. min egen ihærdighed lykkedes det mig at få retten til at stemme. Det er tre år, de har umyndiggjort mig. Det er det, jeg klager over. De skal ikke slippe for ansvar, fordi det pga. mig selv lykkedes mig med et minimalt margin at komme ned og sætte min stemme. Dette skal indgå i klagen.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 96, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022):

”§ 96. Enhver, der har valgret til Folketinget og er optaget på valglisten, har ret til at deltage i folkeafstemninger. [...]”

Stk. 2. Når dagen for en folkeafstemning er fastsat, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere og udsende valgkort i overensstemmelse med reglerne i kapitel 4 for folketingsvalg. [...]”

Indenrigs- og Boligministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 1, § 15, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1, § 20, 1. pkt., og § 22, stk. 2, i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022):



”§ 1. Valgret til Folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende er umyndig.

[...]

§ 15. Vælgerne skal optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), jf. dog § 16.

[...]

§ 18. Når valg er udskrevet, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere, jf. §§ 15 og 16. Valglisten skal udarbejdes for hvert afstemningsområde i kommunen.

[...]

§ 19. Valglisterne udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR).

[...]

§ 20. Så snart valglisten er udarbejdet, udsender kommunalbestyrelsen valgkort til de vælgere, der er opført på valglisten og registreret i Det Centrale Personregister (CPR) med bopæl eller fast opholdssted i kommunen. [...]

[...]

§ 22. [...]

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan endelig oplyse, at følgende fremgår af § 5, stk. 1, 3 og 5, og § 6, stk. 1 og 2, i værgemålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1122 af 28. maj 2021):

”§ 5. Der kan iværksettes værgemål for den, der på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Værgemålet kan begrænses til at angå økonomiske forhold, herunder bestemte aktiver eller anliggender. Det kan også begrænses til at angå personlige forhold, herunder bestemte personlige anliggender.

Stk. 4. [...]

Stk. 5. Personer, der er under værgemål efter denne bestemmelse, er myndige, medmindre de tillige er frataget handleevnen efter § 6.

§ 6. I forbindelse med værgemål efter § 5, der omfatter økonomiske forhold, kan den retlige handleevne fratages, hvis dette er nødvendigt for at hindre, at den pågældende udsætter sin formue, indkomst eller andre økonomiske interesser for fare for at forringes væsentligt, eller for at hindre økonomisk udnyttelse.



Fratagelsen af den retlige handleevne kan begrænses til at angå bestemte aktiver eller anliggender.

Stk. 2. Den, der er frataget handleevnen, jf. stk. 1, 1. pkt., er umyndig og kan ikke selv forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue, medmindre andet er bestemt. Den, der delvis er frataget handleevnen, jf. stk. 1, 2. pkt., er myndig, men kan ikke forpligte sig ved retshandler eller råde over sin formue i det omfang, det er bestemt.”

Det følger således af folketingsvalglovens § 1, jf. § 96, stk. 1, 1. pkt., og § 19, stk. 1, jf. § 96, stk. 2, 2. pkt., at valgret til folkeafstemninger bl.a. er betinget af, at vælgeren ikke er umyndig, og at vælgerne til folkeafstemninger optages på valglisten på baggrund af oplysninger i CPR. Videre følger det af § 22, stk. 2, jf. § 96, stk. 2, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen til og med valgdagen skal berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om bl.a. ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt. Det følger af værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., at den, der er fuldstændig frataget den retlige handleevne, er umyndig.

Med hensyn til klagen har Indenrigs- og Boligministeriet noteret sig, at Sorø Kommune den 11. juli 2019 fejlagtigt har registeret Marie Louise Sørensen med fuld fratagelse af den retlige handleevne i CPR. Dette har haft den konsekvens, at Marie Louise Sørensen ikke blev optaget automatisk på valglisten og ikke modtog valgkort til folkeafstemningen den 1. juni 2022.

Indenrigs- og Boligministeriet har derudover noteret sig, at Sorø Kommune – efter at kommunen blev opmærksom herpå – straks rettede fejlregistreringen i CPR og optog Marie Louise Sørensen på valglisten. Endvidere har ministeriet noteret sig, at Sorø Kommune har anført, at det er en meget alvorlig og dybt beklagelig fejl, og at kommunen vil træffe foranstaltninger, således at lignende situationer ikke opstår i fremtiden.

Marie Louise Sørensen har telefonisk til Indenrigs- og Boligministeriet oplyst, at hun stemte til folkeafstemningen på afstemningsdagen, efter at fejlregistreringen var blevet rettet.

Sorø Kommunes udtalelse giver herefter – henset til at Sorø Kommune har beklaget fejlen og vil træffe foranstaltninger, således at lignende situationer ikke opstår i fremtiden – ikke Indenrigs- og Boligministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov